

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 13 maja 2011 r.

**w przedmiocie poprawki zgłoszonej przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego
w piśmie z dnia 10 maja 2011 r. (KKPC 103/2011) do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks
postępowania cywilnego, uchwalonej przez Sejm w dniu 28 kwietnia 2011 r.**

Krajowa Rada Sądownictwa wyraża pozytywne stanowisko w przedmiocie poprawki zgłoszonej przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego w piśmie z dnia 10 maja 2011 r. (KKPC 103/2011) do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, uchwalonej przez Sejm w dniu 28 kwietnia 2011 r.

Uzasadnienie

W dniu 28 kwietnia 2011 r. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, wprowadzającą instytucję tzw. „zażalenia poziomego” dla określonego katalogu postanowień. W katalogu tym, zawartym w art. 394² k.p.c. (nowy przepis) nie zostały jednak uwzględnione postanowienia w przedmiocie zwrotu kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego w piśmie z dnia 10 maja 2011 r. (KKPC 103/2011) skierowanym do Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej Senatu zwróciła uwagę na powyższe i zaproponowała wprowadzenie poprawki, przez stosowne uzupełnienie wymienionego katalogu postanowień.

Zdaniem Rady poprawka taka zasługuje na poparcie, bowiem w razie jej nieuchwalenia dojdzie do sytuacji, w której w procedurze cywilnej będą istnieć odmienne sposoby zaskarżania dla podobnej kategorii postanowień, tj. dla zaskarżalnych postanowień sądu II instancji o charakterze formalnym (niekończących postępowania w sprawie). Od większości z nich będzie przysługiwało – i słusznie – zażalenie do równorzędnego składu tego sądu, a od postanowień w przedmiocie zwrotu kosztów procesu zażalenie do Sądu Najwyższego.

Postulowana poprawka jest zatem niezbędna dla spójności systemu prawa, a w istocie stanowi funkcjonalne wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 2010 r., sygn. SK 38/09. Wyrok ten nie odnosi się bezpośrednio do postanowień dotyczących kosztów procesu, lecz wydanych w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego, jednak nieprawidłowe systemowo byłoby wprowadzanie odrębnych sposobów zaskarżenia dla podobnych kategorii zażaleń.

Rada stwierdza ponadto, że „zażalenie poziome”, m. in. właśnie od postanowień dotyczących zwrotu kosztów procesu, przewidziano już w art. 1 pkt 39 projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, który był przedmiotem jej opinii z 15 października 2010 r. W opinii tej Rada nie przedstawiła uwag krytycznych do projektowanego przepisu, a zatem uznała proponowaną zmianę za poprawną.

Jednocześnie z wprowadzeniem postulowanej przez Komisję Kodyfikacyjną zmiany należy uchylć art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.